

Hajléktalanságba fulladva

Egy nagyobb koszorú, néhány kisebb, s egy-két csokor virág. Egy urna és egy kereszt: élt ötven évet. Mindössze ennyi maradt a hajléktalan *Bognár János*ból. A köztemetést a város fizette, sorsostársai kísérték, néhány rokon, talán ismerős is. Hivatalból persze senki. Csendes délelőtt volt tegnap Várpalotán.

Mondják, beteg volt a szíve. De inkább az asztma gyötörte. Hirtelen romlott az állapota. A Vöröskeresztnél intézték is neki, segítettek, hogy új személyi igazolványt kapjon. Meg tébékártyát. Akkor lehetett volna kezelni, gyógyíttatni. De már nem lehetett. A János egyik reggelre megfulladt.

Gyülekeznek a Vöröskereszt irodája előtt. Még egy óra is lehet a temetésig, de jönnek, mert megígérték. Akinek lehet, *Pencz István* a raktárban keres egy jobb kabátot, sötét színű nadrágot. Többen ismerősöktől, ahonnan lehetett, kölcsönkaptak valami alkalomhoz illő öltözetet. Valaki lábbelit is kér. Hiába kenegeti az elvásott csizmát zsírral, az már nyirkos marad. Percek alatt szétkínálom a pakli cigit, a tűzhöz a kezüket tartják. Ahogy szokták.

Egyikük általános iskolában volt társa a Jánosnak, mások együtt dolgoztak vele. Volánánál, bányánál vagy a kohóban. Halkan mondják, milyen csendes ember volt. Beletörődött a sorsába. Otthagytott négy testvért, öt gyereket. Otthon „kinulázták”. A Jánosról még tőlük sem hallani hosszú történetet. Csak tómondatokat.

Hetente egyszer jut a Vöröskeresztnél étel. Kenyér is, péksütemény, többször felvágott, kolbász. Ha néhány cég nem segítene, még ezt sem tudnánk adni – mondja *Vödrös Bálintné* városi titkár. Hetente egyszer a népkonyhán megfürödhetnek.

Többen állítják, a János nem fulladt volna meg, ha időben elkészül a várpalotai hajléktalanszálló
Fotó: Áfrány Gábor

Mutatják a kezüket, ma reggel a buszpályaudvaron alaposan megmosták. A János tisztelőjére. Egyikük műszerész, jó állásban dolgozhatott volna. Két nap után otthagya, a nők előtt a gyárban szégyellte a testszagát. A hajnali hideg a legnehezebb. A várókból, vasútállomásról el kell jönni. Ha valaki megfázik és ezért horkol, a lépcsőházakban sem túrik meg.

Állítják, a János nem fulladt volna meg, ha időben elkészül a hajléktalanszálló. Fél esztendeje kaptak közel nyolcmilliót a Népjóléti Minisztériumtól. De a tételre már nem lesz ebből hajlék. Február vége a határidő, egy volt munkásszállót alakítanak át a Dankó utcában, a város alján. A terv kész, a kivitelező a sorsosokból választ majd munkásokat. Maguknak építhetik, először majd egy szobát gyorsan rendbe hoznak. Ha éjszaka nem fáznak, nappal dolgozhatnak.

Alkalmi munka csak elvétve. Néhányan kukáznak. Nehéz, mert vasott gercőkök megdobálják, erejükkel nem bíró suhancok megverik, megrugdossák őket. Már nem szégyellik, a többség megfordult a börtönben. Előfordult, csak azért loptak, mert a cellában jár naponta egy tál étel. Mire megjön a jó idő, a tavasz, szabadulnak.

A Nyújts kezét Krisztusért! misszió lelkésze, *Stahl Károly* vállalta, hogy a temetést celebrálja. „Segített, talán néha egy újságpapírt is ráterített a társára, ha az fázott.” A lelkész arról szól, ez, a János halála most példa kell hogy legyen a városban. Sokan eldobják az életüket a nehézségek miatt. A János vállalta a nyomorúságát.

Kamerák, tévések, fotósok, még Pestről is. Médiaesemény lett a hajléktalan halála. Szorongatják kis zacskóikat, talán minden vagyonkájukat. Mondják a

lelkész után az áment, zavartan toporognak. Egy asszony kis csomagot tesz a sírra, étel van benne. Mutatják a pénzüket, az összeset, nincs harminc forint. Kérnek hozzá, adok nekik.

Huszonöt-harminc hajléktalan élhet Várpalotán. Pontos adat nincs, csak arról tudnak, aki felkeresi *Vödrös Bálintné*t és kollégáit. A vöröskeresztes irodában csak *Pistának* szólítják *Pencz Istvánt*. Ha elkészül a szálló, éjszakára huszonöt embernek ad nyugodalmat, a nappali melegegőtt negyvenszemélyesre tervezik.

„Mert most tükör által homályosan látunk, / Akkor pedig színről-színre; / Most rész szerint van bennem az ismeret, / akkor pedig úgy ismerek majd, amint én is megismertettem” – írja *Szent Pál* a korinthusiakhoz küldött első levelében. A lelkész szerint megválaszolatlan kérdések sokasodnak az életünkben.

Á. J.